

We hebben de volgende punten en (technische) vragen ter bespreking aangaande dit memo.

1. In zijn algemeenheid: Investeert de provincie ook in projecten voor burgers en collectieven die gericht zijn op Energiebesparing (en dan niet in de zin van 'gasloos') in de vorm van verminderen energieverbruik door isolerende maatregelen voor burgers en collectieven?

Er lopen verschillende initiatieven. De provincie subsidieert energiecoöperaties via REScoop.NL. De provincie beraadt zich op een verzoek van het Rijk om bij te dragen aan een fonds dat zich specifiek richt op het ondersteunen van energiecoöperaties en de realisatie van initiatieven waarbij burgers en collectieven betrokken zijn. Daarnaast is er ondersteuning vanuit de NMU voor het servicepunt energielokaal, het energieloket voor bewoners via gemeente met verduurzamingsvragen en via www.jouwhuisslimmer.nl/utrecht.

De afgelopen periode is de provincie ook nauw betrokken geweest bij het ontwikkelen van instrumentarium voor vergaande verduurzaming van VvE's. Daarbij is via een garantstelling een pilot ondersteund in Leusden. Door deze garantstelling is op rijksniveau een proces gestart (waarbij vanuit de EBU input is geleverd) hetgeen uiteindelijk heeft geresulteerd in een Nationaal Energiebespaar Fonds waarin ruim €400 miljoen zit voor verduurzaming van VvE's.

Dit memo is bedoeld informatie te geven over de verschillende beschikbare fondsen met het oog op de energietransitie.

De informatiewaarde vinden we echter nog beperkt:

- Het Energiefonds omvat een hele algemene omschrijving. We missen voorbeelden van 'initiatiefnemers' en 'op maat gesneden financiële instrumenten'. Daarnaast is het ons niet duidelijk of middelen uit het Energiefonds zowel voor particulieren als voor organisaties, instellingen en bedrijven bedoeld zijn.

In de begroting wordt op pag 70 gesteld dat "het instrumentarium nog in ontwikkeling is". Wat is de stand van zaken en hoe verhoudt zich dat tot de aanvragen?

Het energiefonds kan uitsluitend financiering verschaffen aan MKB bedrijven. Hier is bewust voor gekozen omdat, vanwege de relatief beperkte omvang van de beschikbare middelen in het fonds, op deze wijze de grootste impact gerealiseerd kan worden.

Het fonds investeert namelijk voornamelijk in schaalbare concepten die zich vaak ook op particuliere markt richten. Denk aan bedrijven als WOCOZON en Solease die met steun van het energiefonds gefinancierd zijn en zich in hun propositie richten op verduurzaming bij burgers.

- Kan er ook sprake van zijn, dat aanvragen van particulieren en collectieven ingediend worden bij alle 4 de fondsen (tegelijkertijd of gefaseerd). In hoeverre is daar er inzicht en overzicht.

In theorie kan een initiatiefnemer een aanvraag doen bij alle vier de fondsen. In de praktijk gebeurt dat zelden of nooit. Het zijn instrumenten met een verschillende voorwaarden die op verschillende momenten in de ontwikkeling van de ondernemingen kunnen bijdragen. Daarbij speelt ook mee dat initiatiefnemers snel worden doorverwezen binnen het netwerk zodat zij op die manier richting het juiste instrument geleid worden.

Omdat de instrumenten zich zowel richten op de onderbouwing en aanscherping van een business case (aanjaagfonds) als financiering (energiefonds) en doorontwikkeling via crowdfunding (groen gezond slim fonds) gebeurt het wel dat een initiatiefnemer gebruik maakt van meerdere instrumenten. Daarbij wordt uiteraard gekeken of fit toegestaan is ivm staatsteunplafonds.

Hoe verhoudt een mogelijke stapeling van middelen zich met een zo breed mogelijke spreiding voor zoveel mogelijke aanvragen?

De instrumenten zijn zo opgezet dat hier een balans in wordt gezocht. Aan de ene kant is er de harde sturing via de randvoorwaarden van de fondsen. Aan de andere kant is er de mogelijkheid aan de voorkant actief gericht in te zetten op ondersteuning van initiatieven. In het laatste gesprek met het energiefonds is bijvoorbeeld gevraagd meer niet PV projecten te ondersteunen.

Zijn er voorbeelden te noemen van aanvragen die worden afgewezen. Wat zijn afwijzingsgronden?

Helaas komt het regelmatig voor dat initiatieven afgewezen moeten worden. Dit heeft er vaak mee te maken dat voorwaarden van een fonds niet passen en aansluiten bij de (vraag van de) onderneming of simpelweg dat de kwaliteit van de business case niet toereikend is. Het energiefonds is bijvoorbeeld niet bedoeld voor ontwikkeling en ondersteuning van innovaties. Het fonds kan initiatieven ondersteunen waar de techniek en/of dienst is doorontwikkeld en het 'innovatierisico' niet of nauwelijks aanwezig is.

Overigens wordt er op dit moment hard gewerkt aan voorstellen waarmee we in de regio ook het innovatief MKB beter kunnen ondersteunen.

- De EBU staat wat betreft invloed op aansturing en uitvoering op afstand van de provincie. Op welke wijze heeft de provincie zicht op de aanvragen voor dit fonds en daarmee aan de beoogde doelstellingen en resultaten van dit fonds?

De EBU staat inderdaad op afstand maar de governance tussen EBU is zo vormgegeven dat provincie nauw betrokken is bij de agenda en speerpunten waar de EBU op inzet. Aanvragen die in het kader van het groen, gezond slim fonds en de NOMMIF regeling worden gedaan, gaan altijd langs de provincie. De uiteindelijke beschikking wordt door de provincie gegeven.

3. Op welke wijze vindt er monitoring en controle plaats na toewijzing van de middelen, of de middelen ook (duurzaam) bijdragen aan de doelstellingen van de verschillende fondsen?

De vraag in hoeverre wordt bijgedragen aan de doelstelling, speelt vooral bij de beoordeling van het initiatief aan de voorkant. De mate van impact van de financiering is afhankelijk van het succes van de onderneming en de groei die deze doormaakt.

4. Wat betreft PR en communicatie:
 - Op welke schaal worden aanvragen ingediend voor de 4 verschillende fondsen. Is er sprake van veel of weinig vraag. Is er sprake van aanvragen uit specifieke regio's van de provincie (en zo ja, genereert de provincie dan voor regio's waaruit weinig aanvragen komen, extra PR?).

Er is sprake van goede geografische spreiding van de initiatieven die worden ondersteund en aanvragen die worden ingediend. Wel is er sprake van een zwaartepunt van aanvragen uit Utrecht en Amersfoort en directe omgeving.

Inmiddels geldt voor de verschillende fondsen dat zij over het algemeen goed benut en gevonden worden.

- Zijn de fondsen voor particulieren en collectieven voldoende vindbaar? Op welke wijze wordt ingezet op communicatie en PR?

De EBU communiceert over de aanjaagfaciliteit, groen gezond slim fonds en het NOMMIF. Het energiefonds heeft een eigen website en beschikt over eigen budget voor communicatie.

Wat betreft de financiën:

De Randstedelijke Rekenkamer heeft onlangs het rapport Garanties, leningen en revolverende fondsen uitgebracht. Is er bij deze 4 fondsen sprake van revolverende fondsen. Zo ja, op welke wijze worden de aanbevelingen vanuit het RR-rapport uitgewerkt in aanscherping van voorwaarden en doelstellingen?

Het NOMMIF en de aanjaagfaciliteit zijn niet revolverend. Bijdrage die vanuit deze instrumenten worden verleend, zijn juridisch gezien een subsidie.

Het energiefonds en groen gezond slim fonds verschaffen leningen. Deze leningen zullen grotendeels terugbetaald worden zodat sprake is van een revolverend instrument. Omdat het niet de verwachting is dat alle leningen afbetaald zullen worden, zullen deze instrumenten niet volledig revolverend zijn.

Voor alle fondsen geldt dat zij regelmatig geëvalueerd worden en daarbij zullen de aanbevelingen van het RR-rapport worden meegenomen.